

מסורת הש"ס

לא תעיל לו: (ט) מיר מב, (ז) כלס פיי מיר, (ח) תעיל לו: (ט) פיל ליר.

הגרות הב"ח

(א) נבי' דהספא לוא מוחא הוא כיון: (ב) שם ליכא גיולה בביה או דלמא: (ג) ר"ש ד"ה מית ובי' ומרדח יפה ובי': (ד) בא"ר נבי' אלו כלים מליין:

מוסף רש"י

ותבא חונא. כלומר מתיב מנא שלו המטייענן סתא ודושיין כ"ה. גול חמיץ ועבר עליו הספסא אומר לו. לנגול הרי שלך לפניך. כעין מוח סתא. דהקא שפלי ניכר הוא כע"כ (ט) ונגול שפסל לו אמו עמלו וקרינא בה והיביל את הנפלה אשר נגול שפיר לא שפסלה גיטיין (ג).

ועוד דקמשי ליה כשעמד בדין קודם מימתו והך העמדה מאי מהני הרי כבר ונשבע ולא הויה דהא חוקמינן דלא הויה זב והויה נזו ועוד דקמשי כשעמד בדין מכלל דעד השתא נשלא עמד בדין והא נשבע הוא ואביו קמני מכלל דנב"ד הוה הלך ל"ג ליה. וה"ג אי הכי חומש נמי משלם א"ר הונא כו' אי הכי ממנו גמור הוא וחומש נמי לשלם: לפי שאין משלמין חומש על כסירם שעבוד קרקעות. דחומש אמאי קאמי חשבוטא לאו שבויה היא דק"ל שבוט (דף מב:) אין שנבעין על הקרקעות והאי כן כי אשתבע כבר לה שעבוד הקרקעות דאי לא משום אחריות נכסים לאו עליה רמיא לשלומי: רבא אמר. לעולם נגולה קיימת ודקשיא לך ולחייבי הן חומש על שבוט עמלו כיון דהויה זב כבויה כשהיה דקפול שממון אביו נתון זב מופקדת ביד אחרים וגולה זו כבויה דכי אשתבע האי בקושטא אשתבע (ס) ולא מימא כשיקרא אשתבע כדסכתר לעיל) ומגן כמס' שבוט (דף טו:) וחייבי על זדון השבוט ועל שגגתה עס זדון הפקדון ואין חייבין על שגגתה גירדאמי כי הכא דליביה אנסיה: לא שנו אלא שאין. אומה חיי פרוטה קיימת מן הגיולה עמלה וחיי פרוטה הוא דמחייב ליה ולא ממונא איכא אבל אם קיימת היא מן הגולה עמלה כרין לין: חיישין שפא שייקר. ומעמוד על הפרוטה: חייב להשתא לא שיהא פרוטה כיון דנשבע גיולה היא שזה פרוטה בעי להאדורייה ולהוליקה אחריו: ופנא פנא. תנא דין קיימתו: שגילת. אחת מהשמים ששייר: ונשרה הפניה מהו. הוי גיולה או לא: אמר ליה רב אחא רבינא נזיר שגילת. כל השערות אחת אחת קמנענא ליה במתיה. כלומר הא דדאי גיולה הוי כיון ששבעה שנה לגלג האי שזיר הוה ביה שיעור גיולה וגיולה אחת ואע"פ דנשרה שנה גיולה הוא: שנשרה אחת. ששכא לגלג אין כאן שיעור גיולה: ה"ג מי אמרינן השפא מיהא ליכא שיעור: חביב שניקבה וספסוה שמריס. ונמטה ע"פ ארובה (א) וממרח יפה כבינומיה וטומאה בבית מלל על העליה כולה מלגל בה שום טומאה דקיימת שמריס סמימה היא ולא שטלו ביה טומאה כמסקת כלס כפרק (ו) ואלו מליין: אגף. לשון מגופה. אגף חליה היה זה תמיהה שיעור נקב לטמא וכלי המקבל טומאה אינו חוץ כפני הטומאה ואגף כביט חליה מהו מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור נקב או דלמא הא לא סתם שיעור סמימה: פקקה בזמורה. ואין שם שמריס: עד שימרח. כביט מן הצדדין של זמורה לסתמו היטב: נשבע

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קה.

עין משפט
גר מצוה

אמר רבא גזל שלש אנרות בני פרוטות והוולו ועפרו על שתיים חייב להחזיר לו אחרת. פי' אם ישנה בעין מחזיר אותה ואם לאו משלם ליה שזה פרוטה כמו שהיתה שזה נשעת הגזילה והוא הדין בנחת שגולה והחלה שמחזיר לו אגודה או דמיה אלא רכושא נקט דאפילו בשלשה דקיים מלות השנה כדמרי אפ"ה חייב להחזיר לו אחת אע"ג דמחיה ומגא פונא דמיימי לא משמע מינה אלא היכא דגזול אחת והחלה דהסיא דמיא לגזל חמץ ועבר עליו הפסח היא רכושא דג' קאמר רבא מסכתא ומדנקט והחלו משמע דפשיטא ליה דלס גזל ג' אנרות שוות שמי פרוטות והחזיר לו כ' מהן דלא מיימי להחזיר לו שלישות כיון דמעיקרא נשעת גזילה לא הוי ממונא ולשפא תייקר לא חיישין: ה"ג בעי רבא גזל ב' אנרות בפרוטה והחזיר אחת מהן מהו פי' אפרי' השתא מיהא ליכא גיולה בביה או דלמא הא לא אהדר גיולה ול"ג הא דגרבס כספריס הוקרו ועמדה כו': מצות השבה אין כאן. נראה דלא בעי למפשט אלא דלא מעבד מלות השנה ומלות השנה מיהא לא קיים: מצות גי'וח אין כאן. ומעבד מלשמות יין ומלטמא למתים כאלו לא גילה כלומר כמ"ד גי'וח מעבד דאמר יתמה הנזיר יין אחר כולם א"ג לפנין מזהו קאמר דלא קיים מלות גי'וח ואלינא ד"עי דפלוגמא היא כדמרי כפי' ג' מינין (דף מו:). הרי' אפרו חבית שנקבה וספסוה שפריס ב'. מה שפריס ונמלט על העליה אין נראה דהיא משנה דמיימי כמקון חבית שנקבה היא כמס' כלים כפ"י (מ"ו) דמשמע דמיימי להגיל מה שנתוכה אם היא כהאל המה דאי הוה מיימי ע"פ ארובה היה לו לשנותה כמס' אהלות ועוד דלשון הללה לא הוה משמע הכי דה"ל למימר חוללת ונראה לפיכך דאיירי בחבית המוקפת למיד פמיל שאין טומאה נכנסת בה כהאל המת ונקבה ככונס משקה דהכי הויא שיעורא כדאמר כמס' כלים (פ"ט מ"ח) וסמיהו שמריס מלל על כל מה שנתוכה והא דאמר בסוף המנעו (שנת דף טו.) ולענין למיד פמיל עד שיפחת רובו היינו כסמומה שאם נקבה וסמיהו הוי שם כלי עליה עד שיפחות רובה דאז לא מהני לה סמימה דהוי כאלוים שגיבגן כביט כיון דאין שם כלי עליו ולא כמו שפי' בקונטרס בהמנעו ולענין למיד פמיל עד שיפחת רובו דכלי חרס דרך נקיבו עד שיפחת רובו כדמוכח במסכת כלים כפרק שלשה דשיעורו ככונס משקה וכן משמע בהיא שמיא חסם בקונטרס נתנה קדירה ע"פ ארובה דאמר כ"ש הכל טומאה ככונס משקה ואפילו כ"ה לא מטהרי אלא עליה אבל קדירה טומאה אלתא עומאה נכנסת כמס' ככונס משקה: אגף חציה. מימה היכי דמיא הך בעיה להך בעיות דלעיל דכיון דגף אין כאן נקב ולמה לא חויעל סמיהו דמ"ל אם לא נקבה מעולם אלא כן ומ"ל שאגף חציה (ועוד) מימה דהכא אמר כסמיהו שמריס שמה סמימה וכספ"ק דיבמות (דף טו:) אמרינן חבית של זמים מנגולגים כ"ש אומרים אין לביה ליקב ומודים שאם נקבה וסמיהו שמריס שיהא כטוהיה י"ל דהתם דדאי לענין הכשר מקמתא לא ניחא להו לבעלים כמה שיוזא ממנה כיון שנקבה אף על פי שסמיהו שמריס לאו סמימה מעלימא היא אבל לענין להגיל טומאה היא סמימה מעלימא:

קלב א מיי פ"ח ס"ח מה' גיולה ודמיה הלכ' די ופ"ו מה' שבוטם הלכ' ג ד שמו לאין רה ופשוט ענ': קלב ב מיי פ"ו מה' יא פמנ עשין עג טור ש"ע ק"מ ט"ו שם ספ"ג: קלב ג מיי שם ס"א הלכ' ו סמנ שם טושיע ח"מ ט"ו שם ספ"ג: קלב ד מיי שם טושיע שם ספ"ג: קלו ו מיי פ"ח מהלכות מירוח הלכ' ו: קלו ז ח מיי שם הל' ו: קלב ט ו ב ל מיי פ"כ"ב מהלכות טומאת מח הלכ' ו:

ושמאל